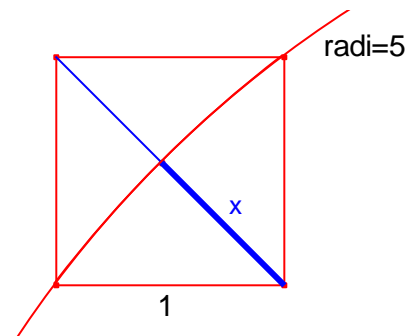

Problemes de Geometria per a l'ESO 333

3321.- Donat un quadrat de costat 1 s'ha dibuixat un arc de radi 5 que passa per dos vèrtexs oposats del quadrat.

Calculeu la mesura del segment x .

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 1$

Siga l'arc $\widehat{AC}$ de centre O i radi $\overline{OK} = \overline{OC} = 5$

Siga $x = \overline{BK}$

$\overline{OB} = 5 - x$, $\angle CBO = 135^\circ$

Aplicant el teorema del cosinus

al triangle $\triangle BOC$:

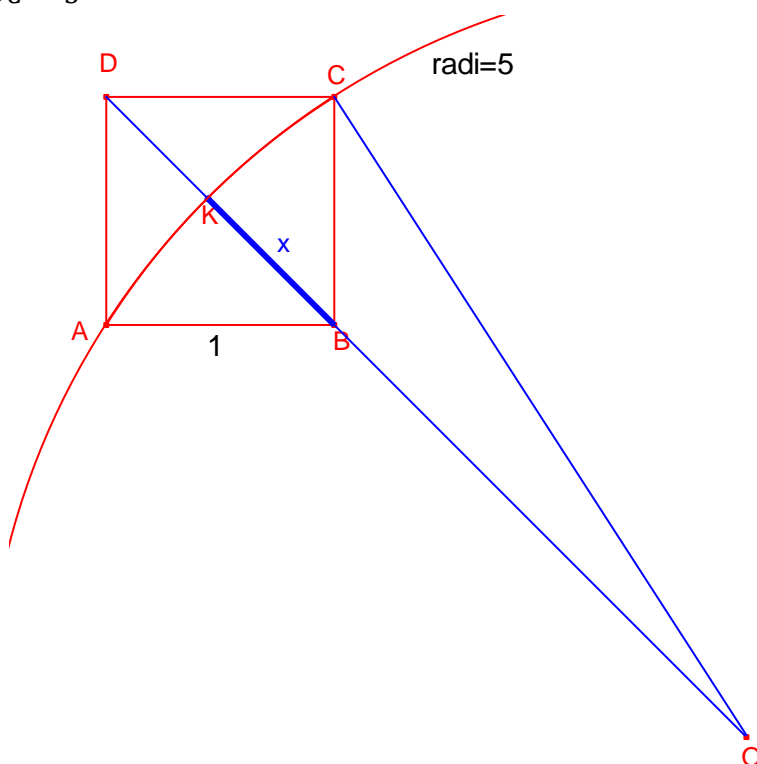
$$25 = (5 - x)^2 + 1 + 2 \cdot (5 - x) \frac{\sqrt{2}}{2}$$

Simplificant:

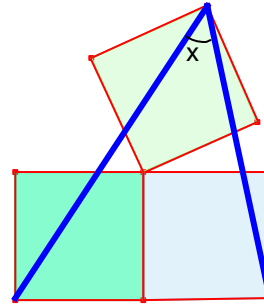
$$x^2 - (10 + \sqrt{2}) + 5\sqrt{2} + 1 = 0$$

Resolent l'equació:

$$x = 5 - 3\sqrt{2}$$

3322.- En la figura, els tres quadrats són iguals.
 Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

Siga $x = \angle BAC$

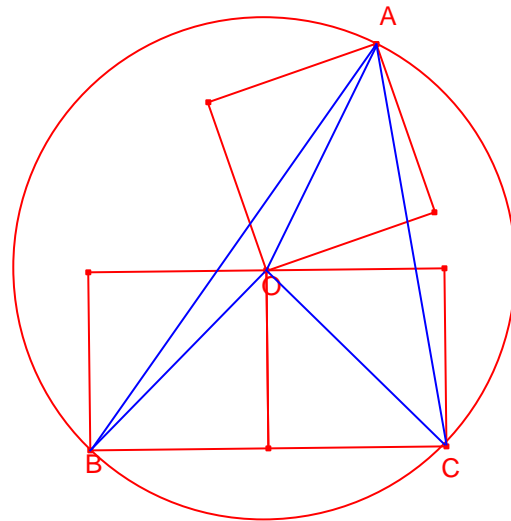
$\overline{OA} = \overline{OB} = \overline{OC}$

Aleshores, O és el centre de la circumferència

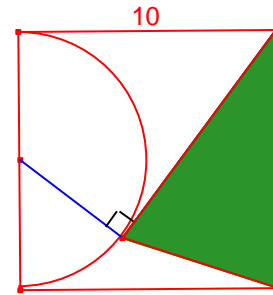
circumscriu al triangle $\triangle ABC$.

$\angle BOC = 90^\circ$

$x = \angle BAC = \frac{1}{2} \angle BOC = 45^\circ$

3323.- En la figura, el quadrat té costat 10
 Sobre un costat s'ha dibuixat una semicircumferència.
 Calculeu l'àrea del triangle ombrejat.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 10$

Siga M el punt mig del costat $\overline{AD}$ centre de la semicircumferència.

$$\overline{MT} = 5$$

T és un punt de tangència ja que $\angle MTC = 90^\circ$

$$\overline{CT} = \overline{CD} = 10$$

La recta paral·lela al costat $\overline{AB}$ que passa per T , talla els costats $\overline{AD}, \overline{BC}$ en els punts K, J , respectivament.

$$\text{Siga } \overline{TJ} = x$$

$$\overline{KT} = 10 - x$$

$$\overline{CJ} = \sqrt{100 - x^2}$$

Els triangles rectangles $\triangle TJC, \triangle MKT$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{\sqrt{100 - x^2}}{10 - x} = \frac{10}{5} = 2$$

$$\sqrt{100 - x^2} = 2(10 - x)$$

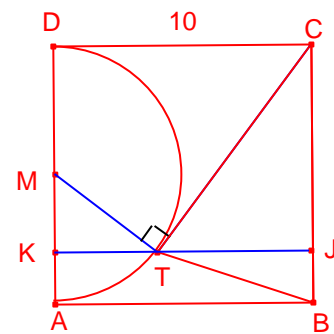
$$(10 + x)(10 - x) = 4(10 - x)^2$$

$$10 + x = 40 - 4x$$

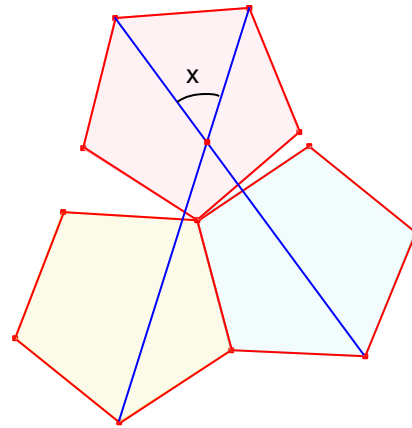
$$x = 8$$

L'àrea del triangle $\triangle CTB$ és:

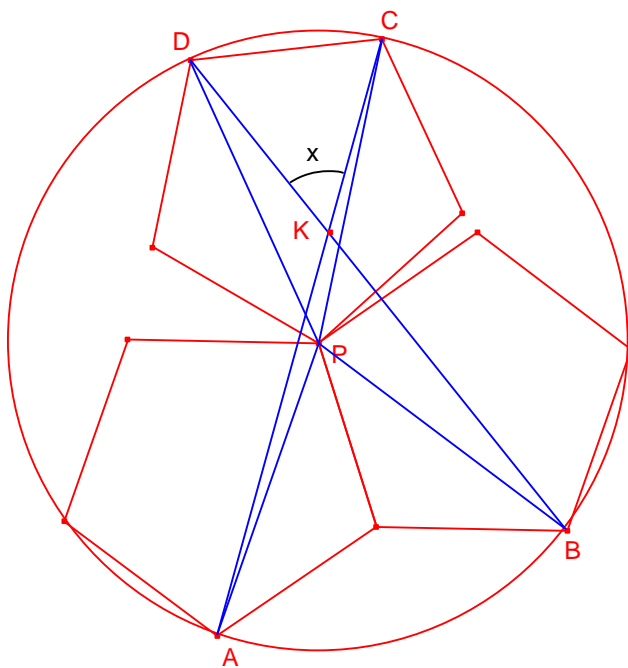
$$S_{CTB} = \frac{1}{2} \overline{BC} \cdot x = \frac{1}{2} 10 \cdot 8 = 40$$

3324.- Els tres pentàgons regulars de la figura són iguals.
 Determineu la mesura de l'angle x .

Solució:

$$PA=PB=PC=PD$$

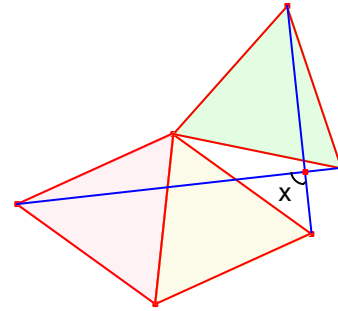
ABCD inscriptible

$$\text{angleCPK}=36^\circ$$

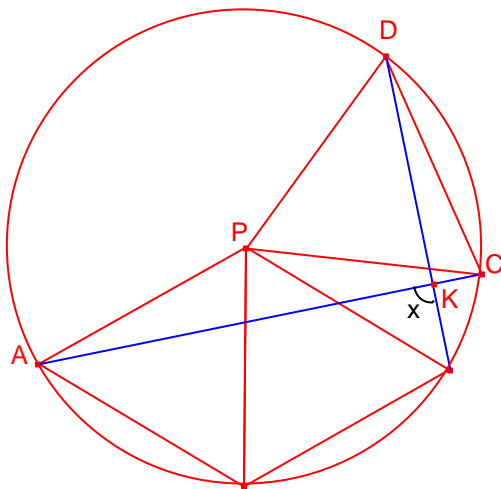
$$\text{angle APB}=72^\circ$$

$$x=\text{angle CKD}=(36^\circ+72^\circ)/2=54^\circ$$

3325.- Els tres triangles equilàters de la figura són iguals.
 Determineu la mesura de l'angle x .

Solució:

Siga $x = \angle CKD$

$$\overline{PA} = \overline{PB} = \overline{PC} = \overline{PD}$$

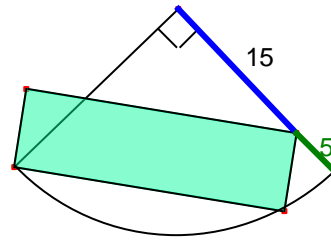
Aleshores, el quadrilàter ABCD és inscripible

$$\angle DPD = 60^\circ, \angle APD = 120^\circ$$

$x = \angle CKD$ és interior de la circumferència, aleshores:

$$x = \angle CKD = \frac{1}{2}(60^\circ + 120^\circ) = 90$$

3326.- Sobre un quadrant de radi 20 s'ha dibuixat un rectangle.
 Calculeu l'àrea del rectangle.

Solució:

Siga el quadrant $\widehat{AE} = 90^\circ$ de centre O i radi $\overline{OA} = 20$

Siga el quadrat $ABCD$, $\overline{OC} = 20$, $\overline{CE} = 5$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle AOC$:
 $\overline{AC} = 25$

Considerem la circumferència de centre O i radi 20.

La recta BC talla la circumferència en el punt K tal que $\overline{AK} = 40$ és un diàmetre.

$$\overline{CK} = \overline{AC} = 25$$

Siga $x = \overline{BC}$

Aplicant la potència del punt C respecte de la circumferència:

$$\overline{BC} \cdot \overline{KC} = \overline{EC} \cdot \overline{LC}$$

$$25x = 5 \cdot 35$$

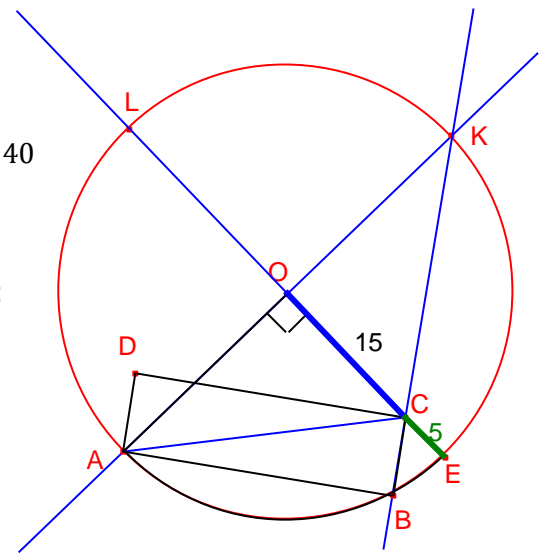
$$x = 7$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ABC$:

$$\overline{AB} = \sqrt{25^2 - 7^2} = 24$$

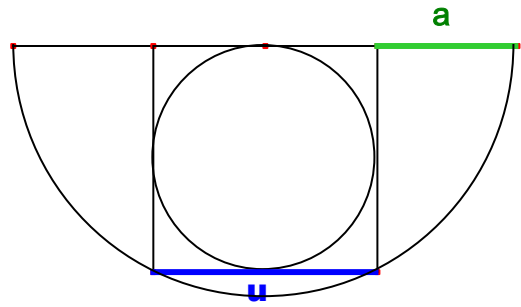
L'àrea del rectangle $ABCD$ és:

$$S_{ABCD} = 7 \cdot 24 = 168$$

3327.- En la figura, calculeu la proporció:

$$\frac{u}{a}$$

Solució:

Siga el semicercle de centre O i radi $\overline{OL} = 1$

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = u$

$$\overline{OC} = \frac{1}{2}u, \overline{CL} = a$$

$$\overline{OL} = \frac{1}{2}u + a = 1$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle

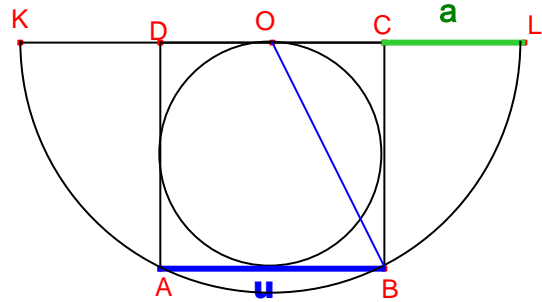
rectangle $\triangle OCB$:

$$u^2 + \frac{1}{4}u^2 = 1$$

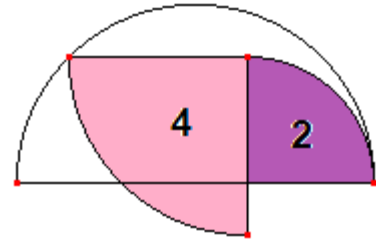
$$u = \frac{2\sqrt{5}}{5}$$

$$a = 1 - \frac{\sqrt{5}}{5} = \frac{5 - \sqrt{5}}{5}$$

$$\frac{u}{a} = \frac{2\sqrt{5}}{5 - \sqrt{5}} = \frac{1 + \sqrt{5}}{2} = \Phi$$

3328.- En la figura, les àrees dels quadrants són 2 i 4, respectivament. Calculeu l'àrea del semicercle.

Solució:

Siga el semicercle de centre O i radi $\overline{OA} = R$

Siga el quadrant de centre K i radi $\overline{KB} = \overline{KL} = r$

$$\frac{1}{4}\pi r^2 = 2$$

Siga el quadrant de centre P i àrea 4.

El radi és $\overline{LM} = r\sqrt{2}$

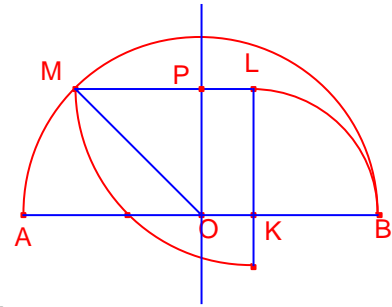
$$\overline{OM} = R, \overline{OK} = R - r, \overline{OP} = r, \overline{PM} = (1 + \sqrt{2})r - R$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OPM$:

$$R^2 = r^2 + \left((1 + \sqrt{2})r - R\right)^2$$

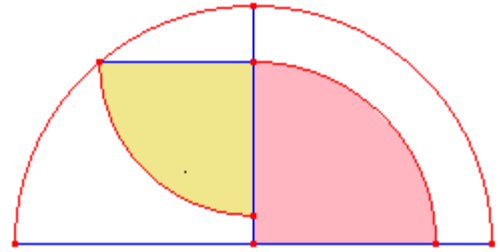
Simplificant:

$$R = r\sqrt{2}$$

3329.- La figura està formada per quatre quadrants.
 Determineu la proporció entre l'àrea ombrejada i l'àrea total de la figura.

Solució:

Siga el semicercle de centre O i radi $\overline{OA} = \overline{OM} = R$

Siga el quadrant de centre K i radi $\overline{KB} = \overline{KL} = r$

Siga el quadrant de centre L i radi $\overline{LM} = s$

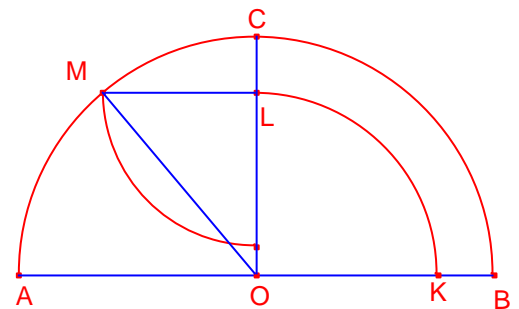
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle

$\triangle OPM$:

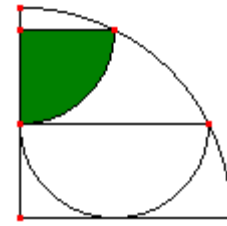
$$R^2 = r^2 + s^2$$

La proporció de àrees és:

$$\frac{S_{\text{ombrejada}}}{S_{\text{total}}} = \frac{\frac{1}{4}\pi(r^2 + s^2)}{\frac{1}{2}\pi R^2} = \frac{1}{2}$$

3330.- En l'interior d'un quadrant s'han dibuixat un semicercle i un quadrant.
 Calculeu la proporció entre l'àrea del quadrant ombrejat i l'àrea del quadrant exterior.

Solució:

Siga el quadrant exterior de centre O i radi $\overline{OA} = R$

Siga el semicercle de centre M i radi $\overline{MK} = \overline{ML} = r$

Siga el quadrant de centre P i radi $\overline{PK} = \overline{PQ} = s$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OKL$:

$$R^2 = r^2 + 4r^2$$

$$R^2 = 5r^2$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OPQ$:

$$R^2 = s^2 + (r + s)^2$$

Simplificant:

$$R^2 = 2s^2 + r^2 + 2rs$$

$$5s^2 + \sqrt{5}Rs - 2R^2 = 0$$

Resolent l'equació:

$$s = \frac{\sqrt{5}}{5}R$$

Notem que:

$$r = s = \frac{\sqrt{5}}{5}R$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{ombrejada}}{S_{total}} = \left(\frac{s}{R}\right)^2 = \frac{1}{5}$$

